

Tiedote tutkijoille

Satakunnan monitieteinen tutkijafoorumi 23.4.2020

Vuoden 2020 ensimmäinen Satakunnan monitieteinen tutkijafoorumi pidetään **torstaina 23.4. klo 13-15:30.**

Paikka on SAMK Kampus Pori tila C213.

Tutkijafoorumin teemana on **Näyttöön perustuvan tiedon käyttöönoton ja työelämämuutoksen haasteet sekä mahdollisuudet**

Ohjelma

13:00	Tervetuloa SataSoten Tutkijafoorumiin! - SataSoten TKI -toiminnan ajankohtaiset uutiset
13:15- 13.45	Näyttöön perustuvien hoitotyön käytäntöjen implementoinnin haasteita erikoissairaanhoidossa - Marita Koivunen, Kehittämisylihoitaja, TtT, Dosentti Satasairaala
13:45-14:15	Systemisen työotteen implementointi. Tapausesimerkinä lastensuojelu - Marketta Raivio, Johtava sosiaalityöntekijä Satakunnan lastensuojelun kehittämissyksikkö
14:15-14:30	Kahvi
14:30-15:30	Ideariih: Kehittämistyön tulosten ja tutkimusnäytön käyttöönoton edistäminen – mitä voimme tehdä paremmin?

Ilmoittaudu tästä: <https://elomake.samk.fi/lomakkeet/5624/lomake.html>

Tervetuloa kaikki tutkijat ja tutkimuksesta kiinnostuneet!

Kliinisen tutkijan rahoitusiltapäivä

Aika: keskiviikko 15.4.2020 klo 14-16

Paikka: Risto Lahesmaa -sali

Ohjelma:

13.45 Kahvitarjoilu

14.00 Tilaisuuden avaus ja yliopiston näkökulma – tutkimusvaradekaani Markus Juonala, TY

14.15 Tutkijan työn ja kliinisen työn yhdistäminen TYKSissä – sairaalajohtaja Petri Virolainen, TYKS

14.30 Suomen Akatemian kliinisen tutkijan kokemuksia – kliininen tutkija, neurokirurgian erikoislääkäri Jussi Posti, TYKS

15.00 Infoa seuraavaan Suomen Akatemian hakuun –johtava tiedeasiantuntija Sanna Marjawaara, Suomen Akatemia

15.45 Keskustelua ja kysymyksiä

Ilmoittaudu tästä linkistä:

<https://konsta.utu.fi/Default.aspx?tabid=88&tap=9159>

Tervetuloa UTU [Research*Faculty of Medicine](#) –tapahtumiin!

Satasairaalan v. 2020 toinen tutkimusrahoitushaku avautuu 20.4.2020

Ennakkotietona, että Satasairaalan vuoden 2020 toinen tutkimusrahoitushaku yliopistotasoi-
seen terveyden tutkimukseen avautuu 20.4.2020. Hakuaika päättyy 21.5.2020.

Hakemukset toimitetaan joko paperimuodossa tai sähköpostilla tutkimushanketyöryhmän
sihteerille:

Hanketoiminnan päällikkö Mari Niemi
Satakunnan sairaanhoitopiiri/ Keskustoimisto
Sairaalantie 3, 28500 Pori

tai

mari.niemi@satasairaala.fi

Hakemuslomakkeet löytyvät osoitteesta <https://www.satasairaala.fi/tutkimus/valtion-tutkimusrahoitus/hakulomakkeet>

- Post doc- ja varttuneet tutkijat käyttävät A-lomaketta sekä täyttävät myös liitteeksi tu-
levan pakollisen rahoitussuunnitelma-lomakkeen.
- Väitöskirjaa valmistelevat käyttävät C-lomaketta.

Molempien lomakkeiden täyttöavuksi on tehty ohjeet, joihin kannattaa tutustua.

Lääke-, hoito- ja terveystieteellistä tutkimusta tukevien säätiöiden ja rahastojen hakuaikoja maaliskuu-toukokuussa 2020

Satasairaalan tutkimushanketyöryhmä kannustaa tutkijoita ja tutkimusryhmiä hakemaan tutkimusrahoitusta erilaisilta tutkimusta tukevilta säätiöiltä ja rahastoilta.

Ohessa lista joistakin avoinna olevista biolääketieteen, farmasian, hammaslääketieteen, hoitotieteen, kansanterveystieteen, kliinisen lääketieteen, lääketieteen bioteknologian, neurotieteiden tai terveystieteiden hauista:

Rahoittaja	Rahoitushaku	Päättyy
Suomalais-Norjalainen Lääketieteen Säätiö	Apuraha	31.3.2020
Lapsi ja Luonto Säätiö	Apuhahat	31.3.2020
Lastentautien tutkimussäätiö sr	Apuhahat lastentautien tutkimukseen vuodelle 2021	31.3.2020
Suomen tietokirjailijat ry	Kevään apurahat luovaan tietokirjalliseen työskentelyyn	31.3.2020
Suomen Kulttuurirahasto	Argumenta	31.3.2020
PoDoCo	PoDoCo	15.4.2020
Sigrid Juséliuksen Säätiö	Senior Fellowship	16.4.2020
Sigrid Juséliuksen Säätiö	Fellowship	16.4.2020
Minervasäätiö	Minervasäätiön Medix-palkinto	4.5.2020
Minervasäätiö	Selma ja Maja-Lisa Selanderin rahaston apurahat hammaslääketieteelliseen tutkimukseen	4.5.2020
Minervasäätiö	Ralph Gräsbeck -stipendi laboratoriolääketieteeseen	4.5.2020
Työsuojelurahasto	Stipendit	15.5.2020

Lähde: <http://www.aurora-tietokanta.fi/>

Jatkuva haku:

Rahoittaja nimi	Rahoitushaku
Avohoidon Tutkimussäätiö	Tutkimusapurahat
Reino Lahtikarin säätiö	Apuhahat
Opetushallitus	Finnish Government Scholarship Pool
Opetushallitus	EDUFI Fellowships
Retina ry	Tutkimusrahaston apurahat
Työsuojelurahasto	Kehittämisyavustus
Työsuojelurahasto	Tuotteistumääräraha
Jane ja Aatos Erkon säätiö	Avustukset
Pelitoiminnan tutkimussäätiö	Matka-apurahat
Satakuntaliitto	Alueelliset innovaatiot ja kokeilut (AIKO) sekä Kestävää kasvua ja työtä rakennerahasto-ohjelma
Alkoholitutkimussäätiö	Alkoholitutkimussäätiön kannustuspalkinto alkoholi-aiheisten pro gradu -töiden tekijöille
Alkoholitutkimussäätiö	Antti Murto -palkinto rahapelihaittojen tutkimukseen liittyvästä pro gradu -työstä
Puhti Lab Oy	Apuhaha hyvinvointiin liittyvään tutkimukseen
Arvo ja Lea Ylppö säätiö	Matka-apurahat

Lähde: <http://www.aurora-tietokanta.fi/>

Lisätiedot, hakemuslomakkeet ja ohjeet hakuihin löytyvät ao. rahastojen omilta sivuilta. Tiedot löytyvät vielä kootusti osoitteesta: <http://www.saatiopalvelu.fi/> tai <http://www.aurora-tietokanta.fi/>. Tutkijoita kehoitetaan seuraamaan myös Suomen Akatemian (www.suomenakatemia.fi), Business Finlandin (www.businessfinland.fi) tutkimushakuja ja EU-komission rahoitushakuja (mm. <https://www.horizontti2020.fi/horizontti-2020/>).

TurkuCRC:n ja VSSHP:n tutkimuspalveluiden tutkimustiedote 7/2020, 10.3.2020

Tärkeä tietoa liittyen toisiolakiin

Toukokuussa 2019 astui voimaan laki sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä. Lain tarkoittamaa sote-tietojen toisiokäyttöä on esimerkiksi tieteellinen tutkimus ja opetus. Laki sisältää useita siirtymäaikoja, joista yksi on lähestymässä nyt maaliskuuhun vaihteessa.

1.4.2020 alkaen Findata on ainoa toimivaltainen viranomainen, joka voi myöntää luvat sosiaali- ja terveystietojen toissijaiseen käyttöön silloin, kun tietoja yhdistellään usealta rekisterinpitäjältä.

Mikäli hakemuksessa haetaan aineistoa vain yhdeltä rekisterinpitäjältä eikä sitä ole tarkoitus yhdistää muiden rekisterinpitäjien aineistoihin, yksittäinen rekisterinpitäjä on toimivaltainen myöntämään luvan myös 1.4.2020 jälkeen.

Findata on nyt ohjeistanut muutoshetkeen liittyen verkkosivuillaan seuraavaa:

"Miten toimitaan tilanteessa, jossa Tietolupahakemus jätetty 1.5.2019 jälkeen, eikä siihen ole tehty päätöstä 31.3.2020 mennessä?"

Mikäli hakemus on jätetty 1.5.2019 jälkeen eikä siihen ole tehty päätöstä 31.3.2020 mennessä, hakemus on jätettävä uudestaan Findatalle sähköisen hakemusjärjestelmän kautta. Jos aineistoa tullaan yhdistämään usealta eri rekisterinpitäjältä, Findata on 1.4.2020 jälkeen ainoa toimivaltainen viranomainen tietoluvan myöntämiseen.

Hakemus tulee lähettää Findatalle kokonaisuudessaan uudestaan 1.4.2020 alkaen siksi, koska toisiolaki velvoittaa Findatan käyttämään hallintajärjestelmää tietolupahakemusten ja tietopyyntöjen vastaanottoon. Findata ei siis voi ottaa suoraan vanhoja hakemuksia yksittäisiltä rekisterinpitäjiltä käsittelyyn. Myös käsittelyn edellytyksenä olevat selvitys- ja täydennyspyynnöt sekä hakijan Findatalle toimittamat selvitykset, täydennykset ja hakemusta koskevat muutokset toteutetaan hallintajärjestelmän välityksellä.

Jos käyttötarkoituksen edellytyksenä on lakisääteisesti tiedonhyödyntämissuunnitelman eettinen ennakoarviointi, myös eettinen arviointi saatetaan vireille ja lausunto toimitetaan hallintajärjestelmän välityksellä.

Esimerkki: Tutkija on hakenut aineistoa HUS:lta, Kelalta ja THL:lta helmikuussa 2020 tarkoituksenaan yhdistää aineistot analysointia varten. Hakemuksista käy ilmi, että hän aikoo yhdistää aineistot. Tutkija on saanut HUS:lta myönteisen lupapäätöksen, mutta Kela tai THL ei ole tehnyt vielä asiasta päätöstä. Aineistoja ei ole toimitettu mistään.

Miten toimitaan: HUS toimittaa aineiston tutkijalle tekemänsä päätöksen mukaisesti kuten ennenkin. Kelan ja THL:n aineistojen osalta tutkijan tulee tehdä uusi tietolupahakemus Findatan sähköisessä hakujärjestelmässä 1.4.2020 alkaen."

Lisätietoa: <https://www.findata.fi/uutiset/lisatietoa-keskeneraisten-hakemusten-kasittelysta/>

Findata on uusi sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomainen

Sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomainen Findata aloittaa toimintansa vuoden 2020 alussa. Löydät lisää tietoa tietolupaviranomaisesta Findatan verkkosivuilta:

<https://www.findata.fi/>

Findata on yhden luukun palvelu, joka myöntää luvat sosiaali- ja terveystietojen toissijaiseen käyttöön silloin, kun

- tietoja yhdistellään useammalta rekisterinpitäjältä
- rekisteritiedot ovat peräisin yksityisiltä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunjärjestäjiltä tai
- kyse on Kanta-palveluihin tallennetuista tiedoista

Findata toimii THL:n yhteydessä, eriytettynä THL:n muusta toiminnasta. Findatan toiminta perustuu toisiolakiin eli lakiin sosiaali- ja terveystietojen [toissijaisesta käytöstä](#). [Toisiolaki mahdollistaa sosiaali- ja terveystietojen tietoturvallisen käytön \(STM\)](#).

Yhteystiedot

Antti Piirainen
viestintäpäällikkö
puh. 029 524 7644
sähköposti: info@findata.fi

Auria Biopankki on satakuntalaisten biopankki

Auria Biopankin ovat perustaneet Turun yliopisto sekä Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Vaasan sairaanhoitopiirit. Biopankki sai keväällä 2014 toimiluvan Valviralta. Auria Biopankki on Suomen 1. biopankki. Auria Biopankki sijaitsee Turussa Tyksin ja Turun yliopiston yhteydessä.

Auria Biopankissa on noin miljoona ihmisperäistä näytettä. Merkittävä osa näytteistä on syöpänäytteitä. Biopankkien näytteet kerätään tavanomaisten terveydenhuollon ja lääketieteellisten tutkimusten yhteydessä. Ne säilötään biopankkiin odottamaan hetkeä, jolloin niitä tarvitaan tutkimuksessa. Näytteet luovutetaan tutkimukseen pääsääntöisesti koodattuina, eli yksittäisen näytteenantajan henkilöllisyys ei ole tunnistettavissa. Tutkimuksen päätyttyä kerätty raakadata tai näytekohtaiset analysoidut tulokset palautetaan biopankkiin. Näin näytteen liitetty tieto "kasvaa korkoa". Tämän jälkeen näytettä tai siitä saatua tutkimustietoa voidaan käyttää tulevaisuuden tutkimuksissa. Biopankin näytteisiin on liitetty potilastietojärjestelmistä poimittuja kliinisiä tietoja.

Biopankkiin talletettu tieto hyödyttää monenlaista tutkimusta. Auria biopankki on myös satakuntalaisten tutkijoiden käytettävissä. Biopankin asiantuntijat antavat tietoa ja avustavat mielellään tutkijoita.

Lue lisää biopankista: <https://www.auria.fi/biopankki/index.php?lang=fi>

Satasairaalan tutkimusluvut ja ohjeet

Muistutus tutkijoille, että kaikkeen sairaanhoitopiirissä tehtävään tieteelliseen tutkimukseen, opinnäytetöihin sekä mm. rekisteritietojen käyttöön tutkimuksessa tai laadun kehittämisessä tulee olla sairaanhoitopiirin asianomainen lupa.

Lupalomakkeet löytyvät sairaanhoitopiirin internet-sivuilta:

<http://www.satshp.fi/tutkijoille/tutkimusluvut-ja-ohjeet/Sivut/default.aspx>

Satasairaalan study cafe

Satasairaalan study cafe pidetään joka kuukauden ensimmäisenä torstaina Satasairaalan kerhuhuoneella. Kutsua ja ohjelmaa varten voi ilmoittaa yhteystietonsa johdon assistentti Heidi Purolalle: heidi.purola@satasairaala.fi

Seuraava study cafe pidetään to 2.4.2020.

Tutustu ja hyödynnä TurkuCRC:n palveluita

TurkuCRC:n palvelut ovat myös satakuntalaisten tutkijoiden käytettävissä.

TurkuCRC:n sivuilta löytyy hyviä ohjeita tutkimustoimintaan liittyen: <http://www.turkucrc.fi/>